

Örnek Vaaz Metni

Umut Müslümanın Şiarıdır

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ

Âlemlerin Rabbi olan Allah Teâlâ'ya sonsuz hamd ve sena olsun. Âlemlere rahmet olarak gönderilen Hz. Muhammed Mustafa'ya salat ve selam olsun. Cumamız mübarek olsun.

Muhterem Müslümanlar!

Cenâb-ı Hakk'ın bizlere bahşettiği en büyük nimet imandır. Bizler, iman ile her türlü zorluk ve sıkıntılar karşısında dayanıklı oluruz. Dünya huzurunu, ahiret cennetini iman ile elde edeceğimizi biliriz. İmandır bize samimi bir Müslüman olmamız noktasında gayret veren, mücadele azmimizi artıran. İmandır bize sabrı, metaneti öğreten. İmandır bize umut aşıl原因an.

Aziz Müminler!

Kişinin ümitvar olması, Allaha inanması ve samimiyeti ile ilgilidir. Peygamber Efendimiz (s.a.s) kutsi bir hadiste şöyle buyurmuştur: **يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي** “Allah (c.c) şöyle buyurdu: **Ben kulumun zannı üzerineyim**”¹ Bu hadis, şayet kul Rabbini rahmet, cömertlik ve af sahibi olarak düşünürse Allah'ın onun bu zannına göre muamele edeceğini bizlere öğretmektedir.

Umut, gerçekleşmesi için fiili ve kavli duada bulunmamız gereken, hayırlı ve güzel geleceğe dair beslediğimiz özlemdir.

Umut, Rabbimizin fitratımıza koymuş olduğu manevi bir güçtür. Umut, varoluşumuzun gereğidir. İnsan umutla yaşar, umutla hayatını iyiye ve güzele sevk eder. Karamsarlıktan umutla kurtulur. Kötülüklerden umutla korunur. Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de Yakub (a.s)'ın evlatlarının kendisine geri geleceğine dair umudunu şöyle anlatmaktadır:

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُونُسَ وَآخِيهِ وَلَا تَأْيِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ

“Ey oğullarım! Gidin de Yûsuf'u ve kardeşini iyice araştırın, Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin.”²

Kıymetli Kardeşlerim!

Allah'tan beklediğimiz şeylere yönelik umut içerisinde olmamıza recâ denir. Mümin, recâ denilen bu umut ile uhrevi kazanımları elde etmek için dünyada iyiye ve doğruya yönelir. Cenâb-ı Mevla'nın

¹ Müslim, Zikir, 21.

² Yûsuf, 12/87.

rızasına muvafık bir ömür sürmenin gayretinde olur. Helallere sarılır, haramlardan uzak durur. Günaha düştüğünde ise Rabbimizin rahmetine sığınır. Yüce Rabbimiz bu husus da kullarına şöyle seslenir:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

“De ki Allah şöyle buyuruyor: Ey kendi aleyhlerine olarak günaha haddi aşan kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah dilerse bütün günahları bağışlar; doğrusu O çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.”³

Umut insanı ataletten kurtarır. Gerekli çabayı gösterip sonrasında umut besleyen bir çiftçi gibi toprağa tohum atar, sulamasını yapar, Rezzâk olan Rabbinin rahmetine sığınır, mahsul elde etmenin gayretinde olur. Cenâb-ı Hak bizlere çalışmayı emreder: **“İnsan için ancak çalıştığı vardır.”⁴**

Değerli Müminler!

Biz Müminler, Hayy ve Kayyûm olan, her şeyi ilmi ve kudretiyle yaratan, yaşatan, idare eden, rızıklandıran, kâinatın Hâlik’ı ve Mâliki olan Allah’a iman ediyoruz. Allah’ın hâkimi mutlak olduğuna inanıyoruz. O, Rahmandır, rahimdir, affedicidir. Kullarının velisi, hamisi ve yardımcısıdır. Yüce Allah, bir kudsî hadiste Peygamber Efendimizin nakliyle **“Rahmetim gazabımı geçmiştir”⁵** buyurmuştur. Bu hadis bizlere insanın daima umut beslemesi gerektiğini hatırlatmaktadır. Umut, Müslümanı ahiretini kazanma adına uyanık kılar, rıza-i ilâhi azmini ve Cemâlullah’a kavuşma gayretini artırır.

Muhterem Cemaatim!

Cenâb-ı Hak, Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyuruyor:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

“İman edenler, hicret edenler, Allah yolunda cihad edenler; şüphesiz bunlar Allah’ın rahmetini umarlar. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”⁶ Bu ayet-i kerimede Rabbimizin murâd-ı ilâhisini şöyle anlamalıyız. Allah Teâlâ’nın madde âlemi için koyduğu kanunları yanında insanın dünya ve ahiret hayatını düzenleyen kanun ve kuralları da vardır. Dünya saadetini, ahiret cennetini ve ilâhî rahmeti umabilmek için kulun üzerine düşen, iman etmek, davası uğrunda mücadele vermek, Müslümanca yaşayabilmek için elinden gelen çabayı sarf etmektir. Üzerimize düşen tüm tedbirleri alıp, gerekli olan her türlü gayreti gösterdikten sonra da şu hususu asla göz ardı etmemeliyiz.

³ Zümer, 39/53.

⁴ Necm, 53/39.

⁵ Müslim, Tevbe, 15.

⁶ Bakara, 2/218.

Bizler, Allah'ın yaratacağı her türlü hayra muhtacız. O'nun lütfuyla var olduk. O'nun ikramıyla yaşamaktayız. Hz. Musa Rabbine şöyle niyaz etmiştir: **رَبِّ اِنِّى لِمَا اَنْزَلْتَ اِلَى مِن خَيْرٍ فَكَبِيرٌ** “Ey Rabbim!

Bana lütfedeceğin her türlü hayra muhtacım!”⁷ Allah'ın kulun ümit ve beklentisine, bu doğrultuda yaptığı duaya icabet etmesi ise, O'nun hikmetine binaen, kulun talebine en uygun karşılığı vermesi demektir.

Aziz Müslümanlar!

Şüphesiz ki bizim için mutlak hayrın, iyinin ne olduğunu en iyi bilen Allah'tır. Bizim hayr zannettiklerimizde şer, şer zannettiklerimizde hayr olabilir. Ayet-i kerime gayet açıktır:

وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

“Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.”⁸

Evet, bazen iç yüzünü bilemediğimiz durumlarla karşı karşıya kalabiliriz. Ancak, bilir ve iman ederiz ki, Rabbimizin rahmeti, merhameti, şefkati ve inayeti bizimle beraberdir. O, bizi asla yardımsız bırakmaz. Kulunun hayrına olanı en iyi bilen O'dur. Bize düşen, bu dünyada karşılaşabileceğimiz sıkıntılar, zorluklar ve darlıklar başımıza gelmeden önce gerekli tedbirleri almaktır. Yani sorumluluğumuzun idrakinde olmaktır. Sonra da Allah'tan umudunu asla kesmemektir. Tevekkül de işte budur. Nitekim tevekkül, kulun üzerine düşeni yerine getirdikten sonra neticenin hayr olmasını Allah'tan ummasıdır. Tedbirde, faaliyette, mükellefiyette, bilgide, mücadelede ve mücahedede eksiklik göstermeyiz. Biz, kullar seferden sorumluyuz; neticeyi ise Allahtan umarız.

Kardeşlerim!

Allah'a ve ahiret gününe inanan bir Mümin, geleceğe dair umutla yaşar. Sıkıntıların misafir olduğunu bilir. Ye'se kapılmaz. Karamsarlığa düşmez. Yaşadığı olumsuz hadiselerle takılıp kalmaz. Mümin, Rabbine dönüp benim büyük bir derdim var demez. Derdine dönüp, benim büyük bir Rabbim var der.

İnsan, umudu olmadan yaşayamaz; fakat Allah'a ve ahirete O'nun huzuruna çıkmaya, Allah'ın mutlak adaletine, ödül ve cezaya inanmadan da gerçek anlamda ümitvar olamaz. İnsanın umut ve beklentilerini ancak her şeye gücü yeten Allah gerçekleştirebilir. Acı ve sıkıntıların yol açtığı umutsuzluk ve çaresizliği sadece ahiret inancı ile giderebilir. Allah'a duyduğu umut, müminin azim ve kararlılığını canlı tutar, hedef ve amaçlara ulaşmada cesaretini destekler. Umud, müminin ruh sağlığını korur, iyimser bir kişilik sahibi olmasını sağlar.

⁷ Kasas, 24/28.

⁸ Bakara, 2/216.

Kur'an'a göre, müminin Allah'tan ümitvar olması bir hayal ya da bir zayıflık göstergesi değildir. Müminin umudu, Allah'a imanında, imanının gereği olan salih ameller ve güzel ahlak da saklıdır. Kur'an, inanç ve ilâhî değerler doğrultusunda yaşamayı ümidin şartı sayar. Bu gerçek şöyle ifade edilir:

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورًا

“Allah’ın Kitabı’nı okuyanlar, namazı kılanlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah için gizli ve açık sarf edenler, asla batmayacak bir ticaret umarlar.”⁹

Muhterem Müslümanlar!

Rabbimizin bizleri bağışlayacağını ve günahlarımızdan berat edeceğimizi umduğumuz, Rabbimizin bizim için af vesilesi kıldığı kutlu zaman dilimlerini idrak ederek Ramazan-ı şerife doğru adım adım yaklaşıyoruz. Önümüzdeki pazartesiye salıya bağlayan gece manevi olarak arınacağımız, günahlarımız ve hatalarımızdan temizleneceğimiz Berat gecesini idrak edeceğiz. Berat gecesi başlı başına bizim için bir umut gecesidir. Biz o gece Rabbimizin rızasına nail olmayı, razıyım dediği kullarından olabilmeyi umuyoruz. Yaşamış olduğumuz depremlerden dolayı mahzun olan gönüllerimize sakin ve inşirah vermesini umuyoruz. Yarınlarımızın bu günümüzden daha aydınlık olmasını umuyoruz. Efendimiz (s.a.s)'in şu hadis-i şerifinde haber verdiği müjdelere nail olmayı umuyoruz.

إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ فِقَوْمُوا لَيْلَهَا وَصُومُوا يَوْمَهَا . فَإِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِيهَا لِغُرُوبِ الشَّمْسِ إِلَى سَّمَاءِ

الدُّنْيَا فَيَقُولُ أَلَا مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَأَغْفِرَ لَهُ أَلَا مُسْتَرْزِقٌ فَأَرْزُقَهُ أَلَا مُبْتَلَى فَأُعَافِيَهُ أَلَا كَذَّاءٌ حَتَّى يَطْلُعَ الْفَجْرُ

“Şâban ayının on beşinci gecesi olduğu zaman, gecesinde ibadete kalkın. Ve o gecenin gündüzünde (on beşinci günde) oruç tutun. Çünkü o gece güneş batınca Allah Teâlâ dünyaya en yakın göğe inerek (rahmet nazarı ile bakarak) fecir oluncaya kadar, ‘Benden mağfiret dileyen yok mu, onu bağışlayayım! Benden rızık isteyen yok mu, onu rızıklandırayım! Belaya duçar olan yok mu, ona afiyet vereyim! Şöyle olan yok mu? Böyle olan yok mu?’ buyurur.”¹⁰

Bu vesileyle idrak edeceğimiz Berat gecemizi şimdiden tebrik ediyorum. Bu gece, kurtuluş vesilemiz olsun. Geleceğe dair umutlarımızı yeşerten manevi bir iklim olsun. Rabbim, umutlarımızı daim kılsın. Bizleri birbirimizin umudu eylesin. Kendisinden başkasına muhtaç etmesin. Bizleri umduğumuza nail, korktuğumuzdan emin kılsın. Rabbim bizleri ve evlatlarımızı, nesillerimizi Allaha kul, Peygamberimiz Efendimiz (s.a.s)’e ümmet, Kur’an’a hadim, İslam üzere kaim, ibadetlerinde daim olan kullarından eylesin. Yurdumuzu ilelebet Müslüman yurdu eylesin. Rabbim ülkemizi her türlü arazi ve semavi afetlerden, musibetlerden muhafaza eylesin. Bizlere, bir daha böyle acılar yaşatmasın. Cumamız mübarek olsun.

⁹ Fâtır, 35/29.

¹⁰ İbn Mâce, İkâmet, 191.